

Afstemning

Tredje næstformand (Helge Adam Møller): Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, be-
tragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 93:

Forslag til folketingsbeslutning om folkehøj- skoleformen i europæisk kontekst.

Af Bente Dahl (RV) m.fl.
(Fremsat 21/3 2006).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Undervisningsministeren (Bertel Haarder): Regeringen er helt enig i behovet for at styrke kommunikationen mellem EU-borgerne og kan også godt se, at folkehøjskolerne kan spille en rolle, sådan som de jo allerede gør i den henseende. Men over for dette forslag har regeringen især tre forbehold:

Den foreslåede kursusvirksomhed udvikler jo ikke højskoleformen, men er alene en ny form for offentlig informationsvirksomhed. Forslaget risikerer at virke mod sin hensigt, da det vil være en konkurrent til de egentlige højskoler.

Kl. 21.40

De gældende muligheder for at udvikle højskolekurser med internationalt perspektiv er efter min mening så gode, at der ikke er behov for at opfinde nye, for højskolerne kan jo få fuldt tilskud for op mod halvdelen af eleverne, eller rettere sagt: Op mod halvdelen af eleverne må komme fra udlandet, og skolerne får alligevel fuldt tilskud til dem.

Samlet set finder regeringen ikke, at der er behov for at støtte oprettelsen af statslig højskole-lignende virksomhed, som vil give de eksisterende højskoler ulige konkurrence.

Der er tale om en kursusvirksomhed, som på en række væsentlige punkter afviger fra højskoleformen. Højskolen er jo en fri skoleform, højskolerne skal opfylde visse tilskudsforhold,

men har friheden til at udvikle sig efter deres egne værdier og mål. Derfor bestemmer man selv, hvad der skal undervises i, og denne frihed er en betingelse for folkeskolens særkende. Uden frihed, ingen folkehøjskole.

Med forslaget er der tale om en statslig skoleform, som ikke selv bestemmer sine værdier eller mål, og hvor der på forhånd er snævre rammer for de emner, der kan undervises i. Højskoler oprettes, som jeg lige har nævnt, på privat initiativ, der er fri etableringsret. Med forslaget er der tale om en offentlig virksomhed, som staten sætter i gang. Det er højskolefremmed.

Folkehøjskolen har hjemme i sit eget hus og kan derfor indrette sig, så det passer den enkelte skole og ud fra de emner og værdier, skolen finder væsentlige.

Forslaget etablerer en kursusvirksomhed, som lejer sig ind på eksisterende højskoler, og den form for virksomhed findes der i øvrigt meget af i forvejen, uden at det er staten, der arrangerer det.

Man kan også indvende, at det er nogle luk-suskurser, der foreslås. Så vidt vi kan se, er udgiften ca. 200.000 kr. pr. årselev. Det er dobbelt så meget som den nøgne undervisningsudgift til højskolerne. Disse kurser vil derfor have langt flere penge til rådighed, som så kan bruges til markedsføring, til ansættelse af kendte undervisere osv., og det vil være konkurrenceforvidende. Og i øvrigt vil der være høje skolepenge for deltagerne. Så vidt vi kan se, vil et 12-ugers-kursus koste 30.000 kr. Det plejer jo ellers at være 12.000 kr. eller deromkring på en folkehøjskole.

Jeg tror ikke, højskolerne vil få meget glæde af forslaget. De kan på skift få lov at drive hotelvirksomhed for kurserne, men er det egentlig så sjovt?

Og så vil jeg minde forslagsstillerne om, at den danske folkehøjskole jo har fuld frihed til at udvikle internationale kurser, sådan som Den Internationale Højskole i Helsingør gør. Den har dispensation til at afholde kurser, sågar uden at halvdelen af eleverne behøver at være danske statsborgere. De gældende regler giver mulighed for at udvikle kurser med internationalt perspektiv. Udenlandske elever udløser samme statstilskud som danske elever, op til 50 pct. af elevbestanden på en skole.

Selvfølgelig er det en begrænsning, at kurserne efter de gældende regler skal gennemføres med et flertal af danske elever, bortset altså fra Den Internationale Højskole. Men er det så urimeligt? Vi skulle jo gerne have højskolerne til at